

Fischer: 'Het Europese huis staat in brand'

Oud-minister Fischer bekritiseert het Duitse eurocrisisbeleid

Achtergrond - 5 juni 2012

Het Europese huis staat in brand en wat doet Duitsland, de Europese brandweer? Die blust met kerosine, schrijft voormalig minister van Buitenlandse Zaken Joschka Fischer in de Süddeutsche Zeitung. Duitsland is het enige land dat Europa kan redden maar het moet daarvoor wel snel een andere koers gaan varen. De Duitse regering reageert gepikeerd.

Het Duitse bezuinigingsbeleid is fataal voor de Europese Unie. De begrotingsdiscipline die Merkel afdwingt, is de kerosine waarmee de brand in Europa wordt aangewakkerd, aldus Joschka Fischer maandag in een open brief in de Süddeutsche Zeitung. Precies dat beleid heeft ervoor gezorgd dat de financiële crisis in de eurozone in drie jaar is uitgegroeid tot een crisis die het voortbestaan van Europa bedreigt.

“Europa staat aan de afgrond en zal daar de komende maanden invallen als Duitsland en Frankrijk nu niet direct samen het roer omgooien en de moed opbrengen om tot een fiscale en politieke unie te komen”, schrijft Fischer. Als dat niet gebeurt, voorspelt de voormalige leider van de Duitse Groenen een economische wereldcrisis “zoals de nu levende generaties nog niet eerder hebben gezien”.

De verkiezingen in Frankrijk en Griekenland en de aanhoudende onrust in Spanje en Ierland tonen aan dat niemand meer in het Duitse bezuinigingsbeleid gelooft. “We leren opnieuw kwaadschiks dat zo’n bezuinigingsbeleid in een grote financiële crisis slechts tot een nog grotere depressie leidt.” Dat hoort sinds de crisis van 1929 basiskennis te zijn, vindt Fischer, maar dat is het blijkbaar niet, “in ieder geval niet in Duitsland”.

Duitsland en Frankrijk

Fischer voorziet chaos in Griekenland en een run op banken in Spanje, Italië en Frankrijk. “En dan? Schrijven we dan af waar meer dan twee generaties Europeanen in hebben geïnvesteerd en wat tot de langste vredes- en welstandsperiode van ons continent heeft geleid?” Want als de euro en de EU

vallen, verdwijnt Europa van het wereldtoneel, aldus Fischer.

De toekomst van Europa ligt in handen van Duitsland en Frankrijk, schrijft de voormalige Duitse minister van Buitenlandse Zaken. Frankrijk moet ja zeggen tegen een politieke unie, die er in de praktijk al is: de nationale regeringen handelen bij de bestrijding van de crisis en de nationale parlementen controleren dat. Daarmee vormen ze de facto een Europese gemeenschappelijke regering.

Duitsland moet het besluit nemen tot een fiscale unie, vindt Fischer. "Dat betekent dat Duitsland met zijn economische macht en zijn vermogen het financiële overleven van de eurozone moet garanderen." En dat houdt volgens Fischer in: onbeperkt staatsobligaties van crisislanden op laten kopen door de Europese Centrale Bank; nationale schulden Europees maken via euro-obligaties; en groeiprogramma's om een depressie in de eurozone te voorkomen en groei te genereren.

Exportsucces

In Duitsland zal dat veel protest en weerstand opleveren, weet Fischer, maar precies op dit soort programma's in de opkomende economieën en de Verenigde Staten is het Duitse exportsucces gebaseerd. Als China en de VS in 2009 niet uitgebreid - gedeeltelijk door schulden gefinancierd - belastinggeld in hun economieën hadden gestoken, was er nauwelijks een Duitse exportboom geweest, aldus Fischer.

Naast de fiscale unie, de politieke unie en de groeiprogramma's noemt Fischer een vierde zuil waarmee Europa de crisis te lijf moet gaan: structurele hervormingen om de concurrentiepositie van de EU te verbeteren. En opnieuw is het Duitsland waarvan de beslissing over de toekomst afhangt.

Op dit moment ziet het er niet naar uit dat Duitsland begrijpt wat deze Europese verantwoording inhoudt, zegt Fischer. "Duitsland was zelden zo eenzaam en geïsoleerd als nu. Er is bijna niemand meer die ons dogmatische bezuinigingsbeleid, dat tegen alle ervaring indruist, begrijpt".

Het is nog niet te laat voor een andere koers, zegt Fischer, "maar de tijd dringt. Het gaat om dagen en weken, misschien maanden, maar niet meer om jaren."

Duitsland heeft de Europese orde in de 20e eeuw tot twee keer toe door oorlog, misdaden en volkerenmoord ten gronde gericht, betoogt de oud-vice-kanselier. Het land heeft daaruit de juiste consequenties getrokken, zoals integratie in Europa. Mede daardoor kwam er in 1989/1990 toestemming voor de Duitse eenheid. "Het zou tragisch en ironisch tegelijk zijn als nu, aan het begin van de

21e eeuw, dit verenigde Duitsland, dit keer vreedzaam en met de beste bedoelingen, de Europese orde een derde keer ten gronde zal richten."

Reactie Regering

De Duitse regering reageert gepikeerd op Fischers open brief en wijst de kritiek van de hand: "Niets van wat wij politiek doen heeft als doel Europa te gronde te richten. Juist het omgekeerde is het geval", aldus regeringswoordvoerder Stef Seibert maandag. "Berlijn levert een heel belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van Europa in de huidige crisis."

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/2905/fischer-het-europese-huis-staat-in-brand>